

อาหารประเภทสำหรับ

1. ความหมายและความสำคัญของอาหารประเภทสำหรับ
2. ชนิดของอาหารประเภทสำหรับ
3. การเตรียมและการประกอบอาหารประเภทสำหรับ
4. การจัดและตกแต่งอาหารประเภทสำหรับ

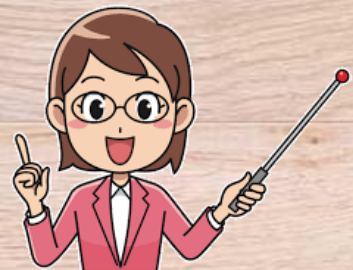

1. ความหมายและความสำคัญของอาหารประเภทสำรับ

1.1 ความหมายของอาหารสำรับ

คำว่า “สำรับ” หมายถึง ภาชนะ เช่น ถาด ใส่ถ้วยชามพร้อม
บรรจุอาหารคาวหรือหวานเป็นชุด เช่น สำรับคาว สำรับหวาน เป็นต้น

คำว่า “อาหารสำรับ” หมายถึง การจัดอาหารหลายชนิดให้อยู่
ในสำรับเดียวกัน เช่น มีข้าว แกงเผ็ด แกงจืด น้ำพริก เป็นต้น

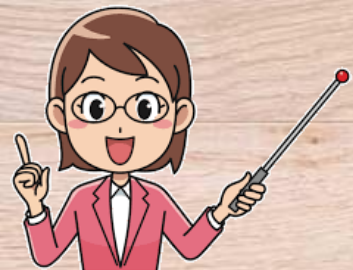

1.2 ความสำคัญของอาหารประเภทสำหรับ

1) แสดงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการรับประทานอาหารของคนไทย ซึ่งสมัยโบราณหรือตามชนบทจะนั่งล้อมวงรับประทานอาหารร่วมกัน โดยมีกับข้าวหลายอย่างวางไว้ตรงกลาง

2) ผู้บริโภคได้รับประทานอาหารที่หลากหลาย ซึ่งมีรสชาติเข้ากันได้ดีหรือเสริมรสชาติกัน เช่น แกงเผ็ดหรือแกงส้มจะมีปลาเค็ม หรือไข่เจียวเป็นเครื่องเคียง ที่สำคัญคือผู้บริโภคจะได้รับสารอาหารหลักที่จำเป็นต่อร่างกายครบทั้ง

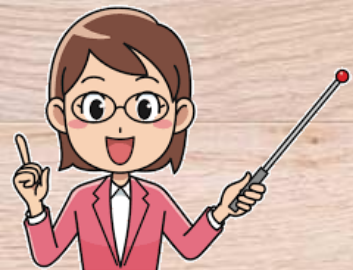
5 หมู่

1.2 ความสำคัญของอาหารประเภทสำหรับ

3) ผู้บริโภคได้รับประทานอาหารที่หลากหลาย ซึ่งมีรสชาติเข้ากันได้ดีหรือเสริมรสชาติกัน เช่น แกงเผ็ดหรือแกงส้ม จะมีปลาเค็มหรือไข่เจียวเป็นเครื่องเคียง ที่สำคัญคือผู้บริโภคจะได้รับสารอาหารหลักที่จำเป็นต่อร่างกายครบทั้ง 5 หมู่

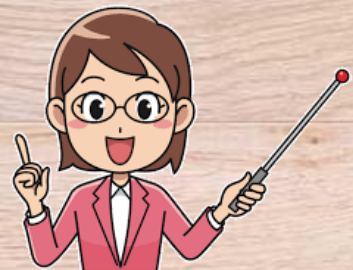

2. ชนิดของอาหารประเภทสำหรับ

แบ่งออกเป็นประเภทได้ 2 ประเภท คือ

2.1 อาหารคาว

ของไทยมีหลายประเภท ประกอบด้วยรสทุกรส ทั้งเค็ม หวานเปรี้ยว และเผ็ด โดยทั่วไป อาหารคาวสามารถแบ่งได้ดังนี้

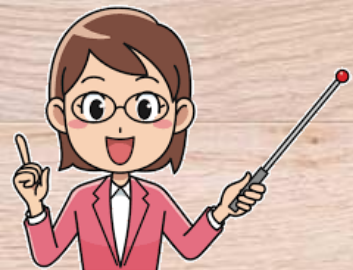

อาหารประเภทแกง

1. แกงเผ็ด

แกงเผ็ด เป็นแกงที่ใช้ น้ำพริกแกง ใส่เครื่องเทศ ใช้เนื้อสัตว์เป็นหลักใช้ผักเป็นส่วนประกอบ เมื่อแกงแล้วจะมีมันลอยหน้า หอมเครื่องเทศ มีรสเค็มหวาน แกงเผ็ดมี 2 ชนิด คือ

- แกงเผ็ดแบบไม่ใส่กะทิ แต่ใช้น้ำมันแทน มีลักษณะสีแดง เช่น แกงป่า แกงไตปลา แกงแค เป็นต้น

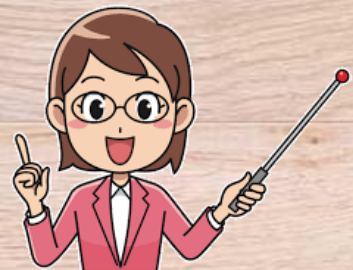

อาหารประเภทแกง

1. แกงเผ็ด

- แกงเผ็ดแบบใส่กะทิ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ
  - ชนิดที่ใส่พริกแห้งเป็นส่วนประกอบ
  - ชนิดที่ใส่พริกสดสีเขียวจัด พริกชี้ฟ้า พริกชี้หนู เมื่อแกงแล้วจะมีสีเขียวมนลอยหน้ากว่าแกงเผ็ด เช่น แกงเขียวหวานไก่ แกงเขียวหวานปลาตุก เป็นต้น

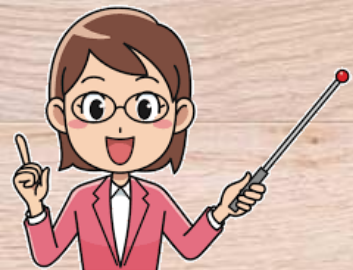

อาหารประเภทแกง

2. แกงคั่ว

เป็นแกงที่ใช้ น้ำพริกแกงใส่กะทิ แต่เป็นน้ำพริกแกงไม่ใส่เครื่องเทศ ใช้ผักเป็นหลักและมีเนื้อสัตว์เป็นส่วนประกอบแกงคั่วมี 2 ชนิด คือ

- แกงคั่วมี 2 รส คือ เค็ม หวาน เช่น แกงอ่อมมะระ แกงขี้เหล็ก
- แกงคั่วมี 3 รส คือเปรี้ยว เค็ม หวาน รสเปรี้ยวได้จากผักที่ใส่หรือน้ำมะขามเปียก เช่น แกงคั่วสับปะรด แกงคั่วหน่อไม้ดอง แกงหมูเทโพ เป็นต้น

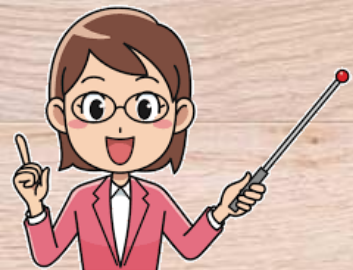

อาหารประเภทแกง

3. แกงส้ม

เป็นแกงที่ใช้ น้ำแกงแต่ไม่ใส่กะทิ ลักษณะออกสีส้มมี 3 รส คือเปรี้ยวนำเค็ม และหวานเล็กน้อย แกงส้มมี 3 ชนิด คือ

- แกงส้มพริกสด เช่น แกงส้มพริกสดผักบุ้งกับกุ้งสด เป็นต้น
- แกงส้มพริกแห้ง เช่น แกงส้มดอกแคกับกุ้ง แกงเหลือก เป็นต้น
- แกงบอน ใช้ น้ำพริกแกงส้ม และจะใช้เนื้อปลาอย่างหรือต้มและเนื้อปลาเค็มปิ้งผสมลงไป

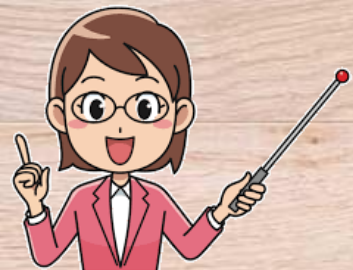

อาหารประเภทแกง

4. แกงมัสมั่น

เป็นแกงที่ใช้ น้ำพริกแกงเช่นเดียวกับ
แกงเผ็ด แต่เพิ่มเครื่องเทศ คือ ลูกกระวาน
ดอกจันทน์ อบเชย กานพลู เป็นแกงที่มี 3
รส มีลักษณะมันล่อยหนามาก มีสีแดง

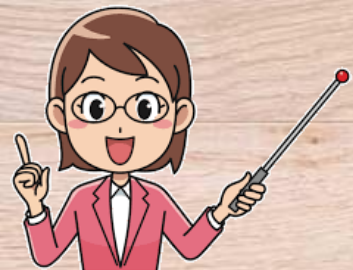

อาหารประเภทแกง

5. แกงกะหรี่

เป็นแกงที่ใช้ น้ำพริกแกงเช่นเดียวกัน
กับแกงเผ็ด แต่ลดพริกแห้ง ผิวมะกรูด เพิ่ม
ผงกะหรี่แทน เป็นแกงที่มีรสเค็มและหวาน สี
เหลืองแดง ไม่เผ็ดมาก

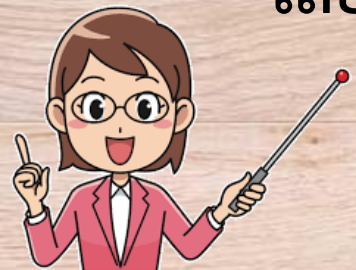

อาหารประเภทแกง

6. แกงเลียง

เป็นแกงที่เผ็ดร้อนโดยพริกไทย นิยมรับประทานร้อนๆ เช่น แกง
เลียงน้ำเต้า เป็นต้น

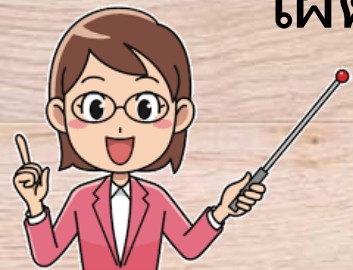

อาหารประเภทแกง

7. ต้มส้ม

เป็นแกงที่เผ็ดร้อนด้วยพริกไทยและขิงมี 3 รส คือ เปรี้ยว เค็ม
เผ็ด เช่น ต้มส้มปลาทุสด เป็นต้น

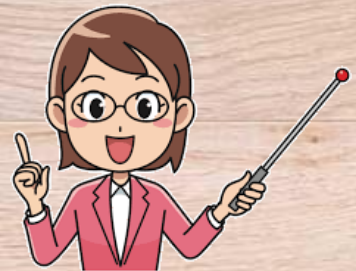

อาหารประเภทแกง

8. ต้มยำ

เป็นแกงที่ประกอบด้วยเนื้อสัตว์ ผัก น้ำซุปรหรือกะทิ ประูงให้มีรสเปรี้ยว เค็ม เผ็ด บางทีก็ใส่น้ำพริกเผาด้วย นิยมรับประทานร้อนๆ เช่น ต้มยำกุ้ง ต้มยำไก่ เป็นต้น

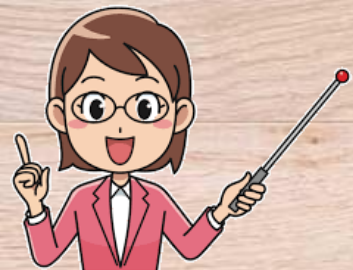

อาหารประเภทแกง

9. แกงจืด

มีน้ำมาก น้ำประมาณ 3 ใน 4 ส่วน
ของเนื้อ ต้องรับประทานร้อนๆ จึงจะอร่อย
เช่น แกงจืดลูกรอก แกงจืดวุ้นเส้น เป็นต้น

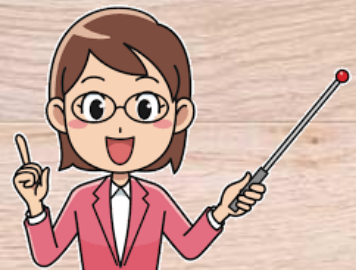

อาหารประเภทผัด

1. ผัดจืด

ใช้ผักและเนื้อสัตว์ทุกชนิดปรุงรสด้วยน้ำปลา หรือซีอิ๊วขาวตามชอบ เช่น ผัดถั่วงอก ผัดฟักทอง ผัดเปรี้ยวหวาน เป็นต้น

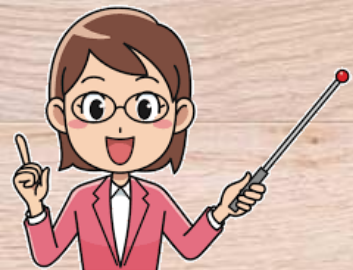

อาหารประเภทผัด

2. ผัดเผ็ด

ใช้เนื้อสัตว์ทุกชนิดผัดกับพริก มี 2 ชนิด คือ

- ผัดเค็มแบบใช้เครื่องแกง เช่น พะแนงไก่ ผัดเผ็ดปลาดุก ผัดผริกขิง ถั่วฝักยาว เป็นต้น ประุงรสเค็ม หวานเล็กน้อย
- ผัดเผ็ดแบบใช้พริกแกงสด เช่น ผัดกะเพราไก่ ผัดพริกกุ่ม ผัดฉ่า ปลาดุก เป็นต้น ประุงรสเค็ม หวานเล็กน้อย

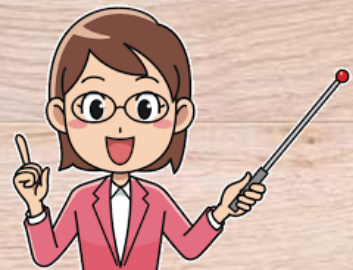

อาหารประเภทยำ

1. ยำที่มีรสหวาน

ประกอบด้วย กะทิ มะพร้าวคั่ว เช่น ยำถั่วพู ยำทวาย ยำหัวปลี
เป็นต้น ประจุรสหวานเปรี้ยว เค็ม

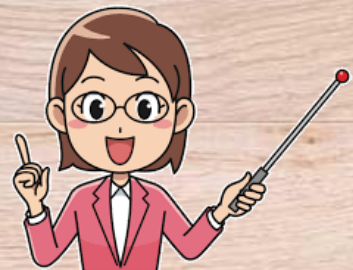

อาหารประเภทยำ

2. ยำที่มีรสเปรี้ยว

ใช้เนื้อสัตว์ทุกชนิดผัดกับพริกมี 2 ชนิด คือ

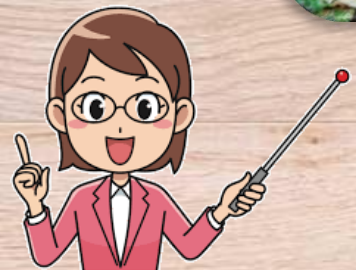
- ยำที่ใช้เนื้อสัตว์สุก ประุสรสเปรี้ยว เค็ม หวาน เช่น ยำใหญ่
- ปลา ใช้เนื้อสัตว์สุกๆ ดิบๆ ประุสรสเปรี้ยว เค็ม รสหวานจากเนื้อสัตว์ เช่น ปลาเนื้อ ปลากุ้ง ลาบ น้ำตก เป็นต้น

อาหารประเภททอด เผา หรือย่าง

- อาจเป็นผัก เช่น ชะอมชุบไข่ทอด มะเขือเผา เป็นต้น
- เนื้อสัตว์จะปรุงรสและดับกลิ่นคาวด้วยรากผักชี กระเทียม พริกไทย และเกลือ เช่น กุ้งทอด หมูทอด ปลาทอด
- ใช้วิธีเผา หรือย่าง เช่น กุ้งเผา ไก่ย่าง ปลาเผา เป็นต้น

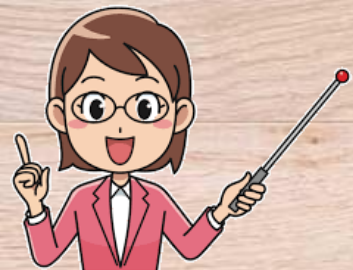

อาหารประเภทเครื่องจิ้ม

1. หลน

หลน มีลักษณะค่อนข้างข้น มีส่วนผสมของกะทิและเนื้อสัตว์
รวมกัน เช่น เต้าเจี้ยวหลน ปลาร้าหลน กะปิควั เป็นต้น

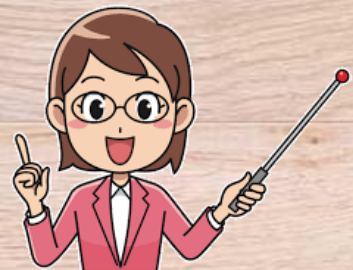

อาหารประเภทเครื่องจิ้ม

2. น้ำพริก แบ่งออกเป็น 2 รส คือ

- เปรี้ยว เค็ม หวาน เช่น น้ำพริกกะปิ น้ำพริกมะม่วง น้ำพริกลงเรือ น้ำปลาหวานยอดสะเดา น้ำพริกอ่อง เป็นต้น
- เปรี้ยว เค็ม เช่น น้ำพริกปลาเค็ม น้ำพริกปลาป่น น้ำพริกมะม่วง เป็นต้น

อาหารประเภทเครื่องเคียง

อาหารไทยมักจะมีเครื่องเคียงหรือเครื่องแนม ประกอบเพื่อชูรส เช่น แกงเผ็ดจะมีของเค็มเป็นเครื่องเคียง ได้แก่ ไข่เค็ม ปลาเค็ม เนื้อเค็ม ไข่เค็ม และ ปลาหมึกแห้ง หรือแกงกะหรี่ไก่จะรับประทานกับ อาจาด หรือยำ อาหารบางชนิดรับประทานกับผักดอง เช่น แตงกวาดอง ขิงดอง กระเทียมดอง เป็นต้น ผู้ปรุง จะต้องเลือกจัดให้เข้ากันตามลักษณะของอาหาร

